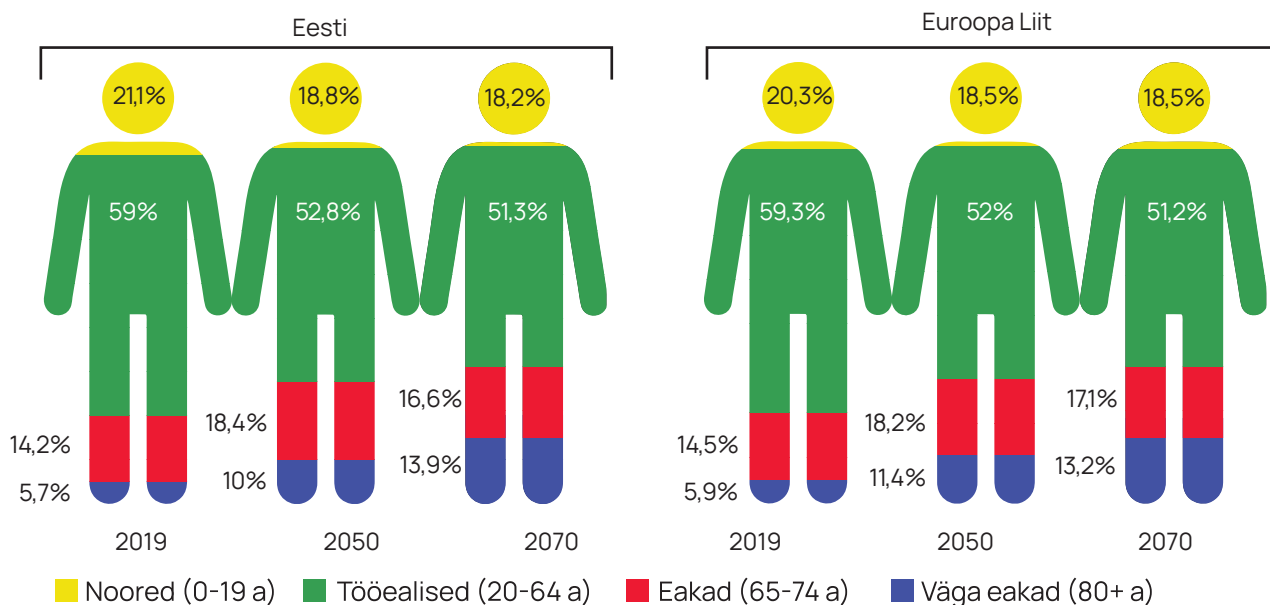

Pikaajalise hoolduse vajadus Eestis

Eestis vajab lähedaste-tuttavate kõrvalabi hinnanguliselt 160 000-190 000 inimest ja abivajajate hulk kasvab 2050. aastaks 26 000 inimese võrra. Pooltel abivajajatest on füüsilised ja vaimsed võimed vähenenud vanuse tõttu, pooltel on see sünnipärane või tekkinud mõne õnnetuse või haiguse tagajärjel. Praegu 65-aastastest inimestest vajavad pooled edaspidi oma elus pikaajalise hoolduse teenuseid.

Pikaajaline hooldus hõlmab erinevaid tervishoiu- ja sotsiaalteenuseid, mis on mõeldud inimestele, kes vajavad abi igapäevaelus toimetulemiseks ja ühiskonnas osalemiseks.

Vanusegrupi osakaal Eesti ja Euroopa Liidu elanikkonnast

Andmed: Euroopa Komisjon¹

Eestis esineb kõikide vanusegruppide seas Euroopa keskmisega võrreldes rohkem igapäevategevusi takistavaid piiranguid. 2020. aastal oli 51% Eesti elanikest enda hinnangul mõni pikaajaline (krooniline) haigus või tervise-probleem². Lähedaste-tuttavate kõrvalabi kasutab Eestis hinnanguliselt 160 000-190 000 inimest ja abivajajate osakaal elanikkonnas kasvab. 65+ vanusegrupi osatähtsuse kasv kolmandikuni rahvastikust aastaks 2050 toob juurde ca 26 000 abivajajat (2% rahvastikust). Eesti 65+ vanusegrupis on võrreldes EL-i keskmisega rohkem liikumispiirangutega ja ülekaalulisi inimesi, samuti on Eesti eakatel rohkem probleeme vaimse tervisega ja kognitiiv-sete võimetega. Näiteks 29% elanikkonnast esineb vaimsete võimete piiranguid ning mälu- ja keskendumishäireid.

Oodatav kulu 65 000 eurot inimese kohta

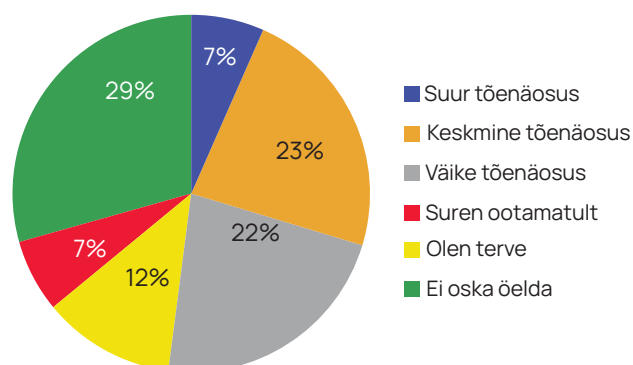
USA-s hinnatakse, et pooled praegu 65-aastastest inimestest vajavad tulevikus pikaajalise hoolduse teenuseid. Keskmine abivajaduse aeg on kaks aastat, kuid ligi 10% meestest ja 20% naistest vajavad abi enam kui viis aastat. Keskmist kulu hinnatakse USA-s abivajaja kohta praeguses väärtuses 150 000 dollarile (130 000 eurot), pikema abivajaduse puhul aga kordades kõrgemaks. Oodatav kulu ühe praeguse 65-aastase inimese kohta on seega 75000 dollarit (65 000 eurot).

Inimesed alahindavad pikaajalise hoolduse riski

Eesti inimesed hindavad abivajaduse tõenäosust väikeseks. Arenguseire Keskuse tellimisel läbi viidud uuringu järgi ei arvesta enam kui kaks kolmandiku elanikest võimaliku hooldusvajadusega tulevikus.

Abivajadust ei pea tulevikus väga tõenäoliseks

Kui mõtlete enda elule ja tulevikule, siis kui suureks hindate tõenäosust vajada tulevikus hooldust? (2021)

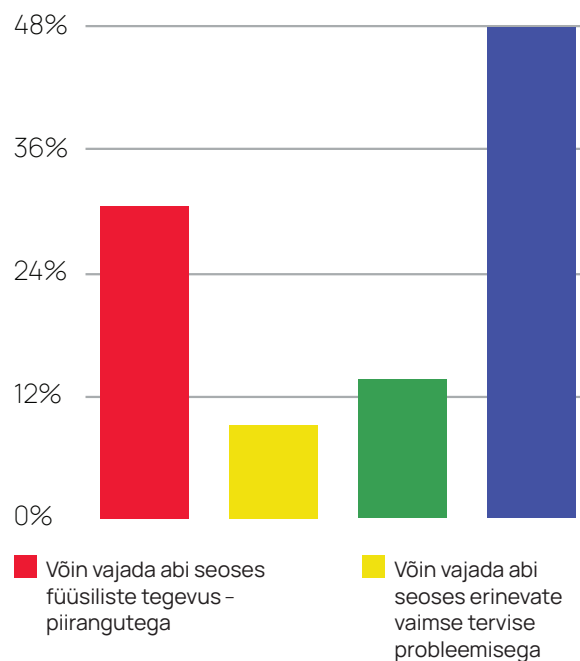

Andmed: Norstat Eesti AS

Füüsilisi tegevuspiiranguid pidas oluliseks pikaajalise hoolduse vajaduse põhjuseks kolmandik vastanutest (joonis 3) ning erinevate vaimsete tervise probleemide pidas võimalikuks vaid iga kümnes. Märkimisväärne on, et kui füüsiliste piirangute tähtsust nägid eelkõige vanema elanikud, siis nooremad teadvustasid rohkem tulevase vaimse tervise probleeme.

Eesti elanikud ei näe tulevikus abivajadust

Millistel põhjustel te arvatavasti vajaksite abi ja hooldust tulevikus? (2021)

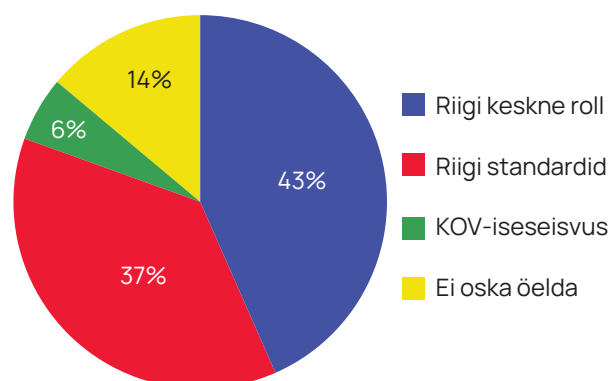

Andmed: Norstat Eesti AS

Eesti elanikud eeldavad uuringu järgi avaliku sektori kandvat rolli pikaajalise hoolduse tagamisel. 36% elanikest eelistavad lahendust, kus riik kehtestab miinimumstandardid ja kohalikud omavalitsused lahendavad selle raames pikaajalise hoolduse teenuse pakkumise. Täielikult kohalike omavalitsuste põhisesse süsteemi usub vaid üks igast kahekümnest vastajast.

Pikaajalist hooldust oodatakse riigilt

Millises suunas peaks Teie arvates liikumapikaajalise hoolduse korralduses (riik versus kohalikomavalitsus)? (2021)

Andmed: Norstat Eesti AS

Viited

¹ Euroopa Komisjon. 2021. The 2021 Ageing Report - Economic & Budgetary Projections. Lk 290/363. https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/economy-finance/ip148_en.pdf (20.05.2021)

² Turu-Uuringute AS. 2020. Elanikkonna tegevuspiirangute ja hooldusvajaduse uuring. Lk 30/123.